

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 152

мај 2012

Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) против Турција - 7819/03

Пресуда 10.5.2012

Член 14

Дискриминација

Одбивање финансиска помош за политичка партија, врз основа на тоа што не го освоила законскиот минимум гласови (7%) задолжителен за да се стекне правото на помош: *нема повреда*

Факти – Партијата – апликант била овластена да учествува на општинските и парламентарните избори во 1999. Во таа пригода, таа поднела барање за финансиска помош достапна на политичките партии согласно Уставот. Нејзиното барање било одбиено, врз основа на тоа што таа не ги исполнувала условите пропишани со законодавството, имено, веќе да има освоено пратеничко место во Собранието или да освоила најмалку 7% од гласовите дадени на претходните избори. Партијата - апликант ја оспорила оваа одлука пред управниот суд, тврдејќи дека е тешко да се водат политички активности и кампањи без неопходните финансиски ресурси и дека одбивањето да и' се даде финансиска помош е спротивно на принципот на недискриминација. Оваа жалба е одбиена во 1999, врз основа на тоа што Партијата - апликант не ги исполнувала правните услови за добивање финансиска помош. Таа пресуда била потврдена од Врховниот управен суд во 2002. Пред Европскиот суд, партијата - апликант сметаше дека одлуката да се одбие да и' се даде финансиска помош ја ставила во неповолна положба на изборите во 1999, 2002 и 2007, на кои освоила 0.8%, 0.34%, односно 0.15% од дадените гласови.

Право – Член 14 од Конвенцијата во врска со Член 3 од Протоколот 1: последица на одбивањето да се додели финансиска помош било што на Партијата - апликант и' било потешко да ги соопштува своите политички мислења на национално ниво отколку што тоа било случај за партиите што добиле ваква помош. Партијата – апликант, оттука, била третирана поинаку при остварувањето на нејзините изборни права. Јавното финансирање на политичките партии било начин да се спречи корупцијата и да се одбегне прекумерна зависност од приватните донатори. Испитувањето на системите користени во повеќето европски земји сугерира дека грантовите се даваат

врз основа на два системи: на строго еднаква основа или според принципот на правично финансирање. Во вториот случај, речиси секогаш е потребно минимално ниво на изборна поддршка, со цел да се одбегне прекумерен пораст на кандидатури. Ниеден од текстовите усвоени од телата на Советот на Европа во врска со политичките партии во демократски систем не го опишува како неразумно ова барање, наметнато од националното законодавство за партиите кои добиваат јавни финансии, да уживаат минимално ниво на поддршка од избирачите, ниту пак се поставени некои конкретни нивоа за ваквата поддршка. Се чини од извештаите на некои специјализирани институции дека, од една страна, неопходно е да се обезбеди дека прагот не е прекумерно висок, за да не се наруши политичкиот плурализам и правата на малите партии, а, од друга страна, формулата за доделување на средства не треба да биде таква што ќе им овозможи на двете главни партии да го монополизираат примањето јавни ресурси.

Јавното финансирање на политичките партии според систем на правично финансирање којшто бара минимално ниво избирачка поддршка, се стреми кон легитимна цел, имено – јакнење на плуралистичката демократија, истовремено избегнувајќи прекумерна и дисфункционална фрагментација на кандидатурите. Минималното ниво на претставеност задолжително во Турција за партии што бараат јавни финансии е највисоко во Европа (7%). Сепак, во тек на односниот период, овој праг немал како последица создавање монопол на финансиска помош на политичките партии претставени во Парламентот. Покрај ова, резултатите на партијата – апликант на парламентарните избори во 1999, 2002 и 2007 беа значително пониски од 7% и не би и' дозволиле да добие финансирање ни во неколку други европски земји. Партијата - апликант нема покажано дека уживала доволна поддршка од турскиот електорат, за да тврди дека имала значителна претставеност. Конечно, државата предвидела и други форми на финансиска поддршка за политичките партии, вклучувајќи и даночни ослободувања во однос на некои од нивните приходи и распределба на време во електронските медиуми во тек на изборни кампањи. Партијата - апликант ги исползувала овие форми на корективна јавна поддршка. Системот за доделување финансиска помош бил пропорционален, земајќи ги предвид неговиот делокруг и придружните компензаторни мерки. Како последица на ова, одбивањето да се даде директна финансиска помош на Партијата - апликант врз основа на тоа што го немала постигнато минималното ниво на претставеност што го барал законот, имено 7%, имало објективна и разумна основа. Тоа не ја нарушило самата суштина на правото на слободно изразување на волјата на народот.

Заклучок: нема повреда (пет наспрема два гласа).

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.